

Editoriál

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

printové i elektronické médiá sa na prelome rokov vždy pokúšajú nájsť a publikovať to „naj“ vo svojej oblasti. A tak neprekvapí, že v médiách sa objavujú výrazné osobnosti svetovej politiky, resp. známe osobnosti i celebrity. Na začiatku každého nového roka sa tak môžeme pravidelne dočítať, kto bol najmocnejším mužom, najbohatšou ženou, či najvplyvnejšou osobnosťou ostatného roka. Netýka sa to však iba ľudí. Technicky zamerané médiá nám podávajú správy o automobile roka, mobilnom telefóne roka, procesore roka...

Rok 2020 bol výnimočný a aj v oblasti zdravotníctva môžeme jednoznačne určiť víťaznú nomináciu. Na Vaše prekvapenie to nebude ľudská bytosť a ani pôvodca súčasnej nepriaznivej epidemiologickej situácie. Najdôležitejším prvkom sa nielen pre náš kolektív, ale aj pre celé zdravotníctvo stal – *kyslik*.

Kyslik nepotrebuje náš editoriál pre to, aby bol vnímaný ako dôležitý. On je dôležitý aj bez nás. Aj v prípade anaeróbnych i mikroaerofílnych organizmov, ktoré *kyslik* „nemusia“, je jeho prítomnosť v malých množstvách nevyhnutná pre stavbu a syntézu biomakromolekúl. Bez *kysliku* niet života, niet DNA, niet proteínov, niet sacharidov, niet tukov...

Nástupom súčasnej pandémie sa ukázala dôležitosť dostupnosti *kyslika* pre pacientov s respiračnou insuficienciou. Aj medzi laickou verejnosťou začali viac rezonovať fragmenty odborných výrazov ako „ventilácia“, „hypoxia“, „parciálny tlak“.

Fakulty zdravotníctva TnUAD sa však problematika *kyslika* týka aj z pohľadu zanietenia a výziev. Po úspešnej realizácii projektu Centra pre hyperbarickú oxygenoterapiu FZ TnUAD a strastiplnej realizácii jeho transformácie pre lepšiu dostupnosť pacientov v regióne, nemožno opomenúť spoluprácu s Českou spoločnosťou hyperbarickej a leteckej medicíny ČLS JEP, ktorú si veľmi vážime. Súčasťou tejto edičnej série sú preto aj príspevky práve z oblasti hyperbarickej medicíny, kde práve *kyslik* zohráva kľúčovú terapeutickú úlohu a nielen v aktuálnej situácii naberá čoraz viac na význame a dôležitosťi.

kolektív Centra pre HBO
Fakulty zdravotníctva TnUAD